

ЧЕТВЕРГ
Jуль 21 лун, 1932 во
№ 37 (101)
ПЕТО БЫД ВИТ
ЛУНЫН ОТЧЫД

ВЫЛ тујод

SUZƏDAN DON:

Učrezd. 75 ur tal.

Grazd. 20 ur "

Сузəдəј,

лыддəј

асланым

рајонувса

газет

„Выл Тујод!“

ВКП (б) Удора РК-лөн, РК-лөн да Рајпрофсоветлөн газет

БЫД КОМСОМОЛЕЧЛЫ ОВЛАДЕИТНЫ МАРКС-ЛЕНИН ТЕОРИЈАЛН РЕВОЛУТСИОННОЈ ТЕОРИЈАТОГ АБУ РЕВОЛУТСИОННОЈ ПРАКТИКА (Ленин).

БЫД КОМСОМОЛЕЧЛЫ ВЕЛОДНЫ МАРКЦИЗМ- ЛЕНИНИЗМ ТЕОРИЈА

Комі областувса комсомол организација 9-д обл. КСМ конференцијасан соди кык мында (вөлі 4000 өні 8000 шм.), сизик-жө содө радјасыс мијан Удора рајонувса организацијалөн. Комсомолөн радјасыс содөны производство вывса ударыкјасан.

Медьжыд мөгөн комсомол организација возын сувтө — закрепитны комсомол радө выл пырыс комсомолечасө-новичокјасө.

Јорт ПОСТЫШЕВ новичокјасө закрепитөм жылыс шуө: „закрепить новичков это значит переварить их в комсомольском котле, воспитать их в духе героических традиций большевизма, поднять идейно-политический и теоритический их уровень, воспитать в духе понимания интернациональных задач, стоящих перед пролетариатом СССР, вовлечь его во всю повседневную работу комсомола, воспитать в нем стойкость и инициативу в борьбе за решение социалистических задач.“

Татыс ми адчам, мыј шөр мөгөн комсомол организацијалөн колө — нуөдны паськыд **воспитательнөј** уж аслас шленјас пөвсын, медөкын новичокјас пөвсын, б/п том јөзөс шөщ сјјө ужө кыскөмөн.

Мијан комсомол јона воспитывајт чө производственнөј практика вылын, **но јона бөрө колө асөыс шленјасө теорија боксан воспитајтөмын.** Комсомолскеј политшколајас уналаын рајон паста оз ужавны (Селөб, Черныб, Пычдин, Важгорт, Пучком да с.в.). Торја комсомолечјас асныс оз-жө бурног велөдчыны, весиг газетјас омөла лыддөны (рајон паста мијан 300 саяс комсомолеч, а комсомолскеј газетыс воө сөмын 150 экз.). Сиз-кө жынас унжык комсомолечыс весиг оз лыдды газет.

Комсомолеч-жө, кодө револуционнөј теорија төдөм боксан сулалө массаөыс бөрын, сјјө оз вермы оправдајтны асөыс нымсө.

3-д рајонувса КСМ конференција вескыда индылис, мыј рајонувса КСМ организација јона бөрө колөма асөыс шленјасө воспитајтөм боксан да чорыда шуис, мыј

Планјас абу обеспечитөма

Успешнөја нуөдөм уборочној уж завөитө уна радјас, площадкајас организуйтөмын. Тајө кадөз-на план допкөльнөј учреждөчнөјас организуйтөмын абу вы полнитөма, массөвөј уж тајө вопрөс бертын оз мун.

Сельсоветјас, колхозјас ыстыөбны объективчөј помка вылө: Уөтвачергаса е/с оз адчы кык төлыдөн помещеннөй фөгөадлы, сјјө абу пуктөма ас возвылае конкретнөј мөг, вермөмјасөв завершитны уборочној кампањнө. пуктыны чөлаф кестын комвоспитаннө.

Бутканса, Разыбеа колхозјас адчоны помка: кооператейја оз өөт сојөм јуөм вылө чөлафлы продукта,

шөр мөгөн комсомол организацијалөн колө закрепитны новичокјасө, паськыда развернитны Маркөистско Ленинскөј воспитаннө, быд комсомолеч динө дифференцированнөја подојдитөмөн. Ву нө дөмаөс тајөс торја коллективјас, јачејкајас, абу на гөгөрвоөмаөс тајөс торја секретарјас да өнөз тајө ужөн оз руководитны (Пычдин — Андрејев Ф. Ф., Важгорт — Торлопов, Јертөма — Павлеков, Уөтвачерга — Палкин) лөзисны тајө ужсө самоөок вылө. **Тајө колтчыны воэө вылө ныкызи оз позө.**

Колө рајонувса организацијалы тајө мөг вылын өчны **кореннөј перелөм.** Јачејкаса секретарјаслы сбыл вылө бөстөыны ужавны 3-д рајонувса КСМ конференција индөдјас серви да пуктыны ас воэаныс мөгөн, мед быд комсомолеч вөлі охватитөма политшколајасөн. Полит-кружокјас организуйтны убөрка вылын — бригадајасын да кыскыны сетчө б/п том вөјтырөс. Большевик-нога самокритика пыр сетны чорыд отпор сөщөм јөзлы кодјас ордөоны **воспитањнө уж.**

Партјачејкаслөн мөг — пуктыны бур руководство КСМ јачејкајас вылын, ибө партија өтвөчајтө јонжыка комсомолөс воспитајтөм вөсна чем ачыс комсомолыс (Постышев).

сиз-кө нем вылө организуйтчывы јасөјас, площадкајас. Кытчө тујө тащөм **сорныс?** Развө абу возможност организуйтны ас ныщса ресурс; нан, выј, јай і сизі воэө? Ем став возможност, колө кылөдны **инициатива колхозник, колхозник-салыс!**

Профорганизатейја сулалө бөкын допкөльнөј ужысө, абу-на шыаслөма өстны отсөг култ фондјасысө.

Партијно-комсомолскеј јачејкајас места вылын должөнө бөстны руководство тајө ужас, **кучкыны ныкызу јөзсө, кодјас, зүгөны тајө ужсө.** Кад переестроитны тајө ужсө вывсањ улөз.

РОНО Захаров.

БӨСТНЫ ПРИМЕР МАРКОВЛЫ

Черныбса колхозын № 1 бригадын ужалө Ф. А. Марков — 65 арөса старик. Марков удариөја пөртө асөыс луња нормасө 100% вылө, сјјө кужө ас бөрөа кыскыны і кылыс колхозникјасөс.

Марков јортлөн аслае пөрысө немыс оз сор. сјјө көсөјө ј воэө вылө убөрка дырјө тышказыс мөв мөз колхоз ужын.

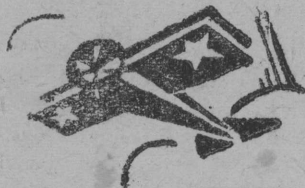
ВЛАСОВ.

АБУ МЕСТА КУЛАК НЫВЛЫ КОЛХОЗЫН

ЧЕРНЫБ. Колхозө пырөма кулак ныв Вөна Анеј. Колхозын сјјө оз ужав, а кулак батыслы хоэајствоас ужалө. Сөсөа сјјө быттө „колхознөј поп“ өктөма важ мөлитвенникјас вичкөыс да пыртө (воскрөщает) колхозникјасысө таејјасө мөлитва лыддөмөн.

Тащөм јөз колхозын сулавны оз вермыны.

„РЕЗИНА“.

ВЫЗОВ ПРИМІТА ДАЈ АС- ГАНЬ ЧУКСАЛА

Пөвјев јортлыс чуксалөмсө аа-јом вылө 202% төлысөа уж дөи серви гөжөм кула примөмајта да асөан чуксала тащөм јортјасө:

1. А. А. Пигулинөс.
2. Артемјезөс (рајснаб).
3. Кановөс.
4. Васөјевөс (РК Собөа).
5. Истоминөс (РК ВЛКСМ)
6. Трошөваөс (Рајком).
7. Мининөс (Рајком).
8. В. В. Улјановөс (РКК).
9. Захаровөс (РОНО).

Көра шыөдчыны газет пыр.
Рајплан д. СЕМВАНОВ.

КОРНИЛОВ АСЛАС ЈУӨМӨН НИТӨ КОЛХОЗОС

Пучкомдинса колхозын јуралыс Н. П. Корнилов колхозын бура вөккөдлөм пыддө дүгдытөг јуө, вөкүщөм уж оз нуөд. Вөліны сөщөм случаяс, көр колхозник лөктө сы ордө рөбөта јавны, сјјө обрашөајтчө лөк кывјасөн і даже кулакнас прөвөдөтлөма өтөк колхозныдаөс.

Корнилов јортөс комлөсны временнө председатөл с/советө (Уөтинов мөстаө) сөк сјјө ез вермы волыны бурног сөльсөветас, өтарө јуөма.

Таэ-кө Корнилов кутас руководитны колхознас, сөрт колхоз возын сулалан мөгјас, медөкын өви убөрка дырјө колөны өлөмө пөрттөмөс.

Колө чырыштны Корниловөс Рај-колхозсојуалы.

А. КЫРНЫШЕВ.

ІЗЈУРОВЛЫ, ÖШИБНА ПЫР- ЖÖ ІСПРАВИТНЫ

КОСЛАН. Сир вјөдан уж вылын рајоннөј инструктор Ізјуров јорт вузавлөма накомарникјас служашөјјасылы, кодјас пукалөны канцеларјавын, а робочөјјасылы накомарникыс оз тырмы.

Сөсөа кывөө выјым мөд инструктор Антоновскеј, но сјјө ез-на вөсөг петкөдчыс робочөјјас дөнас. Ізјуров тајөс оз адчы.

Тащөм торјаслы колө пуктыны пом. Инструкторлы абу места пукавны кабинетын.

ПЛАА да МӨЛӨТ.

КОЛО ОНИГАН-ЖО КУТЧИГНЫ ВЕЛОДНЫ ВЫЛ КОМИ АЛФАВИТ

SƏMƏN VYL ALFAVIT VYLƏ VUZƏM VOŞTAS PAŞKƏD TUJ NACIONALNƏJ FORMAA

DA PROLETARSKƏJ PƏKƏSA KUĽTURA

МЫ ПОНДА КОЛО ВУЖНЫ ВЫЛ КОМИ АЛФАВИТ ВЫЛО

Революцїабад уна ас сорнїа јозлөн некушом алфавит ез вѳв. Царскеј правїтелство ез лезлы сорнїтны нї гїжны ас кыв вылын. Сѳмын октабрса революцїа сармѳдіс сешом јозсѳ.

СССР-ын ем 151 пѳлѳс ас сорнїа јѳз і нїнокѳдлѳн налѳн ез вѳв ѳнѳз ѳтсама алфавит.

Мї, комї ужалыс јѳз революцїа бѳрын пондїм гїжны (дај ѳнїна гїжам) Молодцовѳн лѳсѳдѳм шыпасјасѳн, некемын шыпас рѳч, некемын ассама, шуам н. л, з, з да мукѳд. Тащѳм шыпасјасыс комї јѳзлѳн кывнї некушѳм ас сорнїа јѳзлѳн абу. Комї гїжѳдтѳ мѳд пѳлѳс сорнїа мѳрт лыдѳны оз ѳз куж.

Сїз-кѳ важ комї алфавит-ыд мїжанѳс торјѳдѳ, рѳжнїтѳ мукѳд ужалыс јѳзыс, а ѳз ѳтувт, сїјѳ узко-націѳналістїческѳј алфавит.

Сесса комї јѳзлы аслыс сама шыпасјастѳ (шрїфтсѳ) вѳчѳм ыс сувтѳ зев дѳна, дѳнсѳдѳ газет, нїга лезѳм.

Важ алфавитыд сїз-жѳ торкѳ школасын челадѳс велѳдѳм. Шу-ж, комїѳн-кѳ челадѳс веладїсны гїжны — „ВАНА“, рѳч кыв велѳдїгѳн наја гїжасын комї ног-жѳ — „Вана“, лїбѳ „Вана“, сы вѳсна челадѳ вѳлї оз прамѳја велавны комїѳн нї рѳчѳн гїжны.

Сїз-кѳ важ алфавитыд торкѳ мїжанлыс куĽтура кывѳдѳмсѳ.

Тажѳ алфавит подвылын колана темпјасѳн паскавны да быдмыны воѳѳ куĽтурнѳ; революцїа ѳз вермы.

Сѳмын выл алфавит вылѳ вужѳм востас паскыд туј кывѳдны нациѳналістїкѳј формаа, пролетарскѳј пыщкѳса куĽтура.

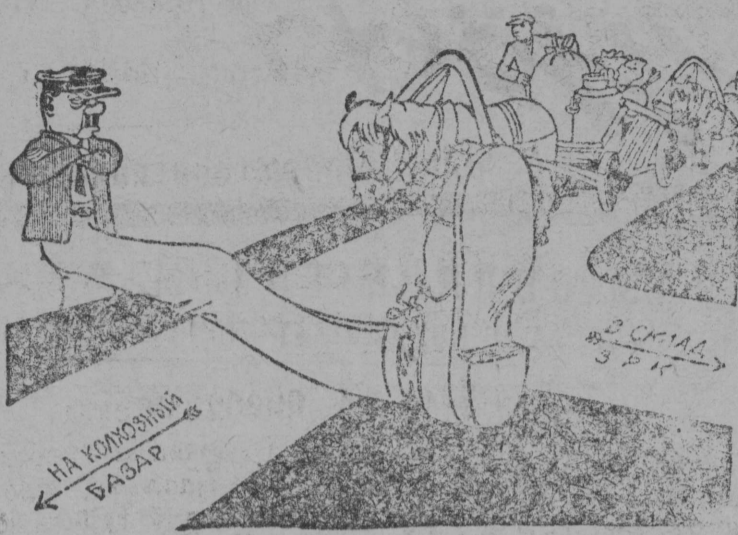
„Латїнизација — сїјѳ зев ыжкыд революцїа асыввылын“. (Лѳнїн),

Латїн алфавит вылын уна ѳѳ во-ын гїжѳны, печатајгѳны газет нїга Італїанечјас, Французјас, Англычана, Амерїканечјас да с. в. Унжык јѳзыс му вылын гїжѳны латїн алфавит вылын. 151 ас сорнїа јѳз пыс СССР-ын 63-ыс вужїс кыв нїн выл алфавит вылѳ дај уна-ѳн-на лѳсѳдѳчѳны вужны (Мордѳва, Чувашјас да с. в.)

Колѳ чорыда бѳстѳыны велѳдны выл комї алфавит і мїжанлы

Быд коммунистлы, комсомолецлы, профсојузныкы, быд ѳбщественнѳј организацијалы да учреждѳнїѳлы колѳ пыр-жѳ бѳстѳыны выл алфавит вылѳ вужан ужѳ: аслыныс велѳдчїны дај јѳзсѳ велѳдны. Быд учреждѳнїѳны (месткомын) колѳ

Рис. Васильева.

Колхознѳј вузавѳмын ем места партијалыс, правїтелствѳлыс шуѳмјассѳ изврашатѳмын. Частѳ адчылан, мыј Косланѳ колхознѳј базар вылѳ вѳјѳм продуктајас (јај картофел). Косланса селпо бѳстѳ аслас сталѳвѳјлы јукнас (оптом), колхознѳј рынок вылѳ вѳјѳны продуктајас ѳз оптом вузавыны, а торја потребїтелјаслѳчѳ потребностѳ удовлетворїтѳм вылѳ.

Столовка вермас аслыс колана продукция заготовїтны.

MAMONTOVLY ABU PƏDĐI VYL KOMI ALFAVIT

KOSLAN. JuĽ 11 İunə RONO-sa juralyş komi İa-tin alfavit vylın gıjəməni ıstə zapiska RFO-sa vıxgal-ter Mamontovly. Mamontov pəluçıtas, İyđđny oz kuş daı puktas rezolutsija „ne ponatno“. İstas zapıskasə vər RONO-a.

Tajə vıstələ myj Mamontov jort oz pəđđi puktə VYL KOMI ALFAVITƏ, oz veləd sıjəs. Mamontov-kođ voj-tyr vıjyməş i mukəd.

Бѳрїны тајѳ ужыслы ѳтсасан комїсеїа, лїбѳ упѳномѳченнѳјѳс, мѳд нїјѳ нѳдїсны разјаснїтелнѳј уж, ѳтсалїсны велѳдчїны, лыдѳ-фїены-гїжны да контролїрујтны тајѳ ужѳ.

Пѳчѳ лѳсѳдавны выл алфавит велѳдан кружокјас, лїбѳ велѳдчїны ѳткѳн—ѳткѳн.

Сесса ѳнїѳан-жѳ неыжыд гїжасѳмјас учреждѳнїѳас кѳстын колѳ нѳдїны выл алфавит вылын.

Гїжны лѳзунјас, плакатјас выл алфавит вылын да с. в.

Классѳвѳј врајас, ферт, пондасын дај мунѳны-нїн паныд тајѳ ужлы, кутасын торкны тајѳ ужсѳ і вѳскыдывыс да шујгавыс кежыс-јас, а сїз-жѳ Ленискѳј націѳналістїкѳј полїтїкаыс кежыс-јас — велїкодержавнѳј шѳвїністјас да места вывса націѳналістїјас. Ковмас сѳтны тајѳ јѳзлы решїтелнѳј ѳтпор, вѳтаныны најѳс туј вылыс.

Чорыда большевїтскѳј ѳд-јасѳн бѳстѳыны ставнымлы тајѳ ужас да рѳгыдїка кадѳн пѳртам ѳлѳмѳ ВКП(б) ѳбкомлыс да ѳбїсполкомлыс шуѳмјассѳ.

Кѳлѳ ры-жѳ, кыз Мамонтовлы sızik-жѳ mukədly voş-şny velədny vyl komi alfavitə da velədny eze mukədəs.

ZAPISKA.

ВЕЖКѳДѳМ

„Выл тујѳд“ газетын № 36/100 јул 16 лунѳ, Пыссскѳј јаче ка ВКП(б) уж јылыс статевын арт мѳма зев досаднѳј ѳнїбѳка. Кѳнї гїжѳма мы „уж вылыс вѳштѳма да вїстѳма мукѳд ѳ-советјасѳ да рајѳнјасѳ Ф. А. Логиновѳс да А. А. Логиновѳс“ (первој колонка 17 ѳд строка).

Збылысѳ колѳ лыдѳны:

А. А. Логиновѳс да Ф. А. Логиновѳс уж вывѳыс абу вѳштѳма, а бѳстѳма ВКП(б) РК-ѳн Ф. А. Логиновѳс рајѳнѳј уж вылѳ, а А. А. Логиновѳс Глѳтоваса партїачејка укрепїтѳм вылѳ.

КК—ВКП(б) партїеледѳватѳл УЉЈАНОВ

Јул 16 лунїа „Выл тујѳд“ 36-ѳд № газетын вѳлї лѳзѳма статья „Служащѳјјас вѳчѳны суббѳвнїк“. „Каң“ аслас гїжѳдын індѳ, мы Рајпрофсовет шуѳм сѳртї колѳ вѳлї јул 12 лунѳ став месткомс шленјаслы петны соѳ. суббѳвнї вылѳ, Кослан колхозѳ еїлѳс гу кодїны, мыј СРГУ месткомс став шленыс лунтыр јуїны да сї-јѳн торкїсны шѳщ мукѳд местком-јаслыс ужѳ.

Сбыл вылас-жѳ Рајпрофсовет-лѳн торја шуѳм (решѳнѳ) суб-бѳвнїк вѳчѳм јылыс ез вѳв, а вѳ-лї сѳмын ѳбјавленнѳ, а мѳд-кѳ, СРГУ месткомын 27 шлен ставыс ез јуны, а јуїны сѳмын кујїмѳн, кодјасѳс і вѳлї гїжѳма „Каңлѳн“. Рајпрофсовет ЕГЕВ Г. Н.

.. УВАЖАЈЕМЫЈ ГЕМЕН ПЕТРОВИЧ!

Дѳна јорт Семѳн Петровиç, ѳѳ-лѳмѳн аѳта ме тѳныд і сыкѳд ѳѳѳв шуа: „Ем колхознїкјас — став вын пуктѳны, ѳлѳмсаы тышкѳѳны бѳрѳдны важ велучкїјасѳѳ ѳлѳ-мыс да вывѳѳдны выл ѳлѳм стрѳй-тан уж, но ем і торја (шѳчынїз) колхознїкјас — кулаклы кывыс уж-алыс, ужалѳны колхоз кїстїгнїв“. ТАЈѳС ТЕ ЕН ВУНѳД. ѳд ем на навернѳ те вунѳд 1929 но сѳн-таб тѳлысын — колхознїкѳс ор-ганїзујтїгѳн, кызї сѳѳтѳсїлїн те паныд уж нѳдїны: чукѳртлїн под-полнѳј кулатскѳј сѳбрањѳ, УГ-РОЗАѳН заставїтлїннїд вїзму јуклан комїсеїаѳс дугѳдны ужсѳ.

Семѳн Петровиç! Мѳвнїштаы, кызї те бедѳвѳтскѳј сѳбрањѳ вы-лад сѳтлїн кыв „кулакјаслы кывыс не ужавны“. да ѳд кыз-нѳ шу-ны, те-ѳд сек вѳлїн шлен ѳ-сѳѳѳтѳ.

Таѳ лунјасѳ шуан мунї ѳтнѳс-кѳ. Сѳмын абу бур, колхозын мунѳ сѳбраннѳ, кывѳѳны бригадїрјаслыс ѳтѳч, кызї мунѳ ужыс бригадїрјас-пѳвсын, кушѳм велучкїјас емѳс, кызї на ѳс бѳрѳдны да с. в., а те гулајтан, тѳныд сѳбраннѳ абу емнѳ. Правда, корѳм бѳрѳыс во-дан-лї сѳкѳ да ѳтѳг сѳтѳм пы-дї, ѳѳјѳа кадѳн убѳрѳчнѳј уж ем-тѳѳѳм јылыс ѳрнїтѳм пыдї ТЕ ШУАН: „МЕ-Пѳ ЕГ ЛОК УЖ-АВНЫ КОЛХОЗѳ, ЛОКТИ АС МѳСЛЫ КѳРЫМ ЛѳГѳѳНЫ. А ѳБЩЕСТВЕННѳЈ СТАѳѳЫДЛЫ ТИ ВѳРМАННЫС КОЛО-Кѳ КАҒ-НЫ“. О. о... вѳг мыла те мунѳ-мыд колхозад... бур... Сѳмын тајѳ сорнїыд тѳнад абу колхознїк — профсојузныкѳн!

Ме ногыс Равыбса колхоз да СРГУ местком Семѳн Петровиçлыс ѳтасын реѳѳп... вермасѳ тајѳ јорт сулавны профсојуз радын да кол-хозын шленын.

„КОЛХОЗНІК“.

КОРАМ ОРДЫГНЫ ПЫЉДИН БЕЛПѳС

Слѳѳѳдаса селпо правлѳннѳ за-сѳданнѳ вылын шуїс: 3 д квар-таллыс ѳѳм мобїлїзујтѳмын план-сѳ тыртны сѳнѳѳѳр 15 лун кежлѳ пайјас кузта 100% вылѳ; стрѳй-телнѳј авансїас кузта 100% вы-лѳ; тѳвар вылѳ аванс чукѳртѳмын 200% вылѳ.

Корам ордыгны Пыґдин сел-ѳѳс да вызов прїмїтѳмѳ гїжы „Выл тујѳд“ пыр.

Селпоын јуралыс ЖІЛІН.

Шѳг нѳдїны ПОПОВ.

ПОШТА КУД

„ОЧЕВїДѳЦ“-лы — тѳныд ма-терїалтѳ („нашї просвѳщенцы“) сѳ-тѳма вїдлѳвны рајгруппѳм рабїросѳ „КАРАНДАШ“. Тѳныд ма-терїалтѳ сѳтѳма Рајїсполком презї-дїумѳ.

Редактор Н. В. Канѳ.